

Information till dig som *misstänker* resistens mot avmaskningsmedel hos fårens parasiter

Tillgång till effektiva avmaskningsmedel är ofta helt avgörande för framgångsrik uppfödning av får på bete. Att motverka uppkomst av resistens hos parasiter är en utmaning för såväl producenter som veterinärer och parasitologer världen över.

En expertgrupp, Sampar (G&D, SLU, SVA och VÄXA), har samlat sina bästa råd för att motverka resistens. Även Fårbranschen (Fåravelsförbundet, Lammproducenterna och G&D) har arbetat fram gemensamma riktlinjer med samma mål baserat på detta dokument. Båda dessa korta och handfasta skrivelser finns att läsa t. ex. på G&D:s hemsida under rubriken Smittskydd, men även under flikarna Parasiter och Resistens och de benämns:

- [Nationell strategi mot anthelmintikaresistens](#) (Länk QR-1)
- [Fårbranschens gemensamma riktlinjer mot avmaskningsmedels-resistenta parasiter](#) (Länk QR-2)
- [Livdjursförmedling vid misstänkt eller konstaterad förekomst av resistenta parasiter](#) (Länk QR-3)

Utred misstänkta fall av resistens, det vill säga när djuren eller undersökningar gjorda efter behandling visar tecken på att avmaskningen inte fungerat tillfredsställande.

Vid misstanke bör ordinarie livdjursförsäljning i första hand pausas tills besättningsutredning är klar. Om försäljning eller utlåning ändå sker så finns möjliga tillvägagångssätt beskrivet i ett särskilt dokument ”Livdjursförmedling vid misstänkt eller konstaterad förekomst av resistenta parasiter” som finns att tillgå på bl a på G&D:s hemsida. - länk

Om parasiter kvarstår efter avmaskningen beror det antingen på att de inte exponerats för korrekt dos av avmaskningsmedlet, eller på att de har förmåga att överleva den rekommenderade dosen.

För att utreda om annat än resistens kan vara orsaken ska följande kontrolleras:

- Har avmaskningsmedlet passerat bäst före datumet?
- Har avmaskningsmedlet varit felaktigt förvarat; för kallt, för varmt, exponerat för sol?
- Har djurets vikt underskattats?
- Har vågen kalibrerats?
- Har ingivaren ställts in fel?
- Har ingivaren kalibrerats?
- Har djuret inte svält hela dosen?

Om inget påvisas som kan förklara den uteblivna behandlingseffekten bör man göra en resistensundersökning i besättningen. Ta hjälp av veterinär! Då provtas och avmaskas 15 individer för att hitta 10 individer med så högt epg som möjligt, gärna över 200 epg. Dessa 10 provtas ytterligare en gång 7–14 dagar efter avmaskningen för att se om äggutskiljning kvarstår. Finns mer än 5 % av äggen kvar, och med viss statistisk säkerhet i beräkningen (nedre konfidensintervall under 90 %), anses resistens ha konstaterats.

QR-1

QR 2

QR 3

